

Το Β΄ Επιστημονικό Συνέδριο Μνήμης Μικρασιατικού Ελληνισμού (20 και 21 Οκτωβρίου 2023)

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Την Παρασκευή 20 και το Σάββατο 21 Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του Συνοδικού Μεγάρου, Ιασίου 1 στην Αθήνα, το Β΄ Επιστημονικό Συνέδριο Μνήμης [Μικρασιατικού Ελληνισμού](#) της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος υπό τον γενικό τίτλο: «Η Ορθόδοξη Εκκλησία στη Μικρά Ασία, τον Πόντο και την [Ανατολική Θράκη](#) από τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες μέχρι και τα δραματικά γεγονότα των αρχών του 20ού αιώνας».

Την οργάνωση του Συνεδρίου έχει αναλάβει η Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας, με Πρόεδρο τον Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος και

Αλμυρού κ. Ιγνάτιο.

Η έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου θα γίνει την Παρασκευή 20 Οκτωβρίου και ώρα 17.00 με τον χαιρετισμό του Μακαριωτάτου **Αρχιεπισκόπου Αθηνών** και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου. Στη συνέχεια, θα παρουσιασθούν οι ανακοινώσεις των ομιλητών των δύο πρώτων συνεδριών.

Το Συνέδριο θα συνεχισθεί το Σάββατο 21 Οκτωβρίου και ώρα 10.00 με δύο συνεδρίες και στις 16.30 το απόγευμα του Σαββάτου με τις τελευταίες δύο συνεδρίες.

Καθηγητές Πανεπιστημίων και επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων θα παρουσιάσουν θέματα αναφερόμενα στη διάδοση της Χριστιανικής διδασκαλίας στη Μικρά Ασία, τον Πόντο και την Ανατολική Θράκη, στους Αγίους και Μάρτυρες των περιοχών αυτών, στη ζωή των Μικρασιατών μετά την Οθωμανική κατάκτηση, στη Συνθήκη της Λωζάννης και στα Χριστιανικά μνημεία του Μικρασιατικού χώρου.

Τα Πρακτικά του Συνεδρίου θα εκδοθούν σε Τόμο. Ήδη έχει τεθεί σε κυκλοφορία ο Τόμος του Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2022 με θέμα: *«Η κατάρρευση των Αυτοκρατοριών (1914-1923) και η Γενοκτονία των Χριστιανών από τους Οθωμανούς και τους Νεοτούρκους. Μικρά Ασία, Πόντος, Ανατολική Θράκη, Αρμένιοι, Ασσύριοι»*.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας

Β' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ
(20 και 21 Οκτωβρίου 2023)

ΓΕΝΙΚΟ ΘΕΜΑ: Η Ορθόδοξη Εκκλησία στη Μικρά Ασία, τόν Πόντο
καί την Ανατολική Θράκη από τούς πρώτους Χριστιανικούς αιώνες
μέχρι καί τά δραματικά γεγονότα του 20ού αιώνας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Παρασκευή 20 Οκτωβρίου 2023, Συνοδικό Μέγαρο, Αίθουσα Πολιτιστικών
Εκδηλώσεων

17.00: Έναρξη Συνεδρίου - Χαιρετισμοί Επισήμων

17.30-18.30: Α' Συνεδρία: Οί πρώτοι Χριστιανικοί αιώνες
Πρόεδρος: Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος

Κωνσταντίνος Μπελέζος: Ιωάννης ο Θεολόγος καί οί Εκκλησίες τής
Αποκαλύψεως

Βασίλειος Τζέρπος: Η γέννηση του Χριστιανισμού στη Μικρά Ασία. Οί
ιεραποστολικοί σταθμοί καί τό έργο του Αποστόλου Παύλου στην περιοχή

Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος: Ο Παύλειος Διάλογος μέ τήν έτερότητα.
Σύγχρονες προεκτάσεις

Δημήτριος Μόσχος: Από τόν Απόστολο Παύλο στόν Μέγα Βασίλειο: Ο
ρόλος τής έλληνικής πολιτικής οργάνωσης στόν έκχριστιανισμό τής
Μικράς Ασίας

18.30-19.00: Συζήτηση

19.00-19.15: Διάλειμμα

19.15 -20.00: Β' Συνεδρία: Η Βυζαντινή περίοδος
Πρόεδρος: Αρχιμ. Θεόκλητος Μέντης

Γεώργιος Χαριζάνης: Η Γαλατία τής Μικράς Ασίας. Από τήν εγκατάσταση
τών Γαλατών (3ος αι. π.Χ. στην κατάκτηση τής περιοχής από τούς
Τούρκους (13ος αι. μ.Χ.)

Κωνσταντίνος Χολέβας: Μικρασιατικό Αγιολόγιο κατά τή μέση καί ὕστερη Βυζαντινή περίοδο

Εμμανουήλ Βαρβούνης: Ἐπιδράσεις τῶν Μοναστικῶν Κέντρων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας στόν Αἰγαιοπελαγίτικο νησιωτικό χῶρο: Ὅρισμένα παραδείγματα

20.00-20.30: Συζήτηση

Σάββατο 21 Οκτωβρίου, Συνοδικό Μέγαρο

10.00- 11.00: Γ' Συνεδρία: Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στή Μικρά Ἀσία καί στήν Ἀνατολική Θράκη μετά τήν Ὀθωμανική κατάκτηση
Πρόεδρος Ἀρχιμ. Δαμασκηνός Πετράκος

Γιώργος Καραμπελιάς: Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί ἡ διάσωση τῆς Ἑλληνικῆς ταυτότητος στή Μ. Ἀσία, τήν Κων/λη καί τήν Ἀνατολική Θράκη (15ος - 19ος αἰῶνας)

Γεώργιος Τσουκνίδας: Ἱστοριογεωγραφικά τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπό τόν Συναξαριστή τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου

Γεώργιος Ναθαναήλ: Τό μωσαϊκό ἀπεικονίσεων Ἀγίων καί Νεομαρτύρων τῆς Σμύρνης καί τά μηνύματά τους

Κωστής Κοκκινόφτας: Κύπριοι Κληρικοί στή Μικρά Ἀσία καί Μικρασιάτες κληρικοί στήν Κύπρο (18ος - 20ός αἰ.)

11.00 -11.30: Συζήτηση

11.30-12.00: Διάλειμμα

12.00-13.15: Δ' Συνεδρία: Ἡ δράση καί τό μαρτύριο τῶν Ὁρθοδόξων κληρικῶν κατά τήν περίοδο 1914-1923
Πρόεδρος κ. Κωνσταντίνος Χολέβας

Πασχάλης Βαλσαμίδης: Ἀνέκδοτη Ἐκθεση τοῦ Τρωάδος Νεοφύτου ἀναφερόμενη στή κατάσταση πού ἐπικρατοῦσε σέ χωριά τῆς Μητροπόλεως Δέρκων μετά τοὺς Βαλκανικούς Πολέμους (1914)

Ἡλίας Μογλενίδης: Συλλογές Ἐκθέσεων, μαρτυριῶν καί θλιβερῶν ἀναμνήσεων αὐτοπτῶν καί ἀπηκόων μαρτύρων ἐκ τῆς Μικρασιατικῆς μετοικεσίας, γιά τήν ποιμαντική διακονία καί τή θυσιαστική δράση τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Ἀνατολῆς, τεθησαυρισμένες στό ἱστορικό ἔγκριτο

περιοδικό της Γερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας
“Σάλπιγξ Ὁρθοδοξίας”

Κωνσταντῖνος Παρχαρίδης: Ἐθνοῖερομάρτυς Χρυσόστομος· Ἡ Ἀρχιερατεία
του στή Δράμα

Γιάννης Μπουγάς: Ὁ Ἐθνοῖερομάρτυς Μητροπολίτης Σμύρνης
Χρυσόστομος καί οἱ προσπάθειές του γιά τήν εἰρηνική συνύπαρξη τῶν
λαῶν καί τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων στή Μικρά Ἀσία

Ἀρχιμ. Δαμασκηνός Πετράκος: Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Β΄ -
Μητροπολίτης Ἡλείας Ἀντώνιος: Μία φιλία γεννιέται στή Μικρασία

13.15-13.45: Συζήτηση

Μεσημβρινό Διάλειμμα

**16.30-17.30: Ε΄ Συνεδρία: Ἡ συνθήκη τῆς Λωζάννης, ἡ ἀνταλλαγή τῶν
πληθυσμῶν καί τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο**
Πρόεδρος: Καθηγητής κ. Ἐμμανουήλ Βαρθούλης

Ἀθανάσιος Καραθανάσης: Παρατηρήσεις στή Συνθήκη τῆς Λωζάννης

Κωνσταντῖνος Γκίνιος: Τό ζήτημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στίς
διαπραγματεύσεις τῆς Διάσκεψης τῆς Λωζάννης, μέσα ἀπό τά πρακτικά
πού παρουσιάστηκαν στό Κοινοβούλιο τῆς Μεγάλης Βρετανίας τό 1923

Γιάννης Μπακατζής: Ἡ “μονοκονδυλιά” τῆς ὑψηλῆς διπλωματίας στή
Διάσκεψη τῆς Λωζάννης, ἄλλως ἢ προσφυγοποίηση τῆς ρωμεϊκῆς
κοινότητος τοῦ Κάραγατς/Ορεστιάδας

Κωνσταντῖνος Φωτιάδης: Τό Κρυπτοχριστιανικό ζήτημα τοῦ Πόντου
σήμερα

17.30-18.00: Συζήτηση

18.00-18.15: Διάλειμμα

**18.15 -19.30: Στ΄ Συνεδρία: Χριστιανική Τέχνη καί Μνημεῖα στόν
Μικρασιατικό χώρο**
Πρόεδρος: Καθηγήτρια κ. Αἰκατερίνη Γαλάνη

Πασχάλης Ἀνδρουδης: Οἱ βυζαντινοί ναοί τοῦ Ἁγίου Ἀμφιλοχίου στό
Ἰκόνιο καί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στό κάστρο τῆς Alanya (Μ. Ἀσία).
Προσέγγιση τῆς ἀρχικῆς τυπολογίας καί τῶν μετασκευῶν τους

Πασχάλης Ανδρουόδης, Petra Lučeničová και Έλένη Φάκα: Οί μεσοβυζαντινοί ναοί του Αγίου Γρηγορίου Ναζιανζηνού στην Καρβάλη (Güzelyurt) και του Αγίου Γεωργίου (Karagedik Kilise) στην κοιλάδα του Περιοιτρέμματος της Καππαδοκίας

Μαρίνα Πετκάκη: Η αρχιτεκτονική των προσκυνηματικών κέντρων της Μικράς Ασίας (5ος - 6ος αϊ.)

Ιωάννης Κολάκης: Τά ιχνη του Χαλεπά στην Ερυθραία

Βασίλειος Μεϊχανετσίδης: Έθνοκτονία/Πολιτισμική Γενοκτονία (καταστροφή μνημείων) των Ελλήνων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας: Ιστορικές και Σύγχρονες Όψεις

19.30-19.45: Συζήτηση

19.45: Πορίσματα από τον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής Καθηγητή κ. Εμμανουήλ Βαρβούνη, Κοσμήτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ.

20.00: Λήξη του Συνεδρίου